

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Variarvm Lectionvm Libri Dvo Theodori Canteri
Vltraiectini**

Canter, Dirk

Antverpiæ, M. D. LXXIII.

Tertulliani loca quædam illustrata. Cap. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70886)

Ant. Mio
Varia Lect
LIII
28

18 VARIARVM LECT.
proximè accedet, ut videat. Quis nō videt moribus
& hoc quidem grauisimū his versibus subiectis
seruata antiqua lectione, nullum commodū
indē elicere poterimus. Nos itaq. hunc locum sic
tori suo restituendū putamus, ut pro πάντες
εὐδέπης legamus, -- πάνθ' ὁμοῦς αἰεὶ βδέπης.
iam non videt hanc lectionem longè esse meliori
concinniorem, imò etiā necessariam. &
credo sana mentis huic nostra emendationi
gabitur.

Tertulliani loca duo illustrata.
CAP. V.

TERTULLIANVS antiquus & eruditus
cum primis Theologus, in lib. De cultu feminarum
inquit: Quāquam & aurū ipsum, cuius vos gloriari
occupat, quidā genti ad vincula seruire referunt
lib. litera. & in lib. De habitu muliebri: Apud
barbaros quosdā, quibus vermiculū est aurum &
sum, auro vincētos in ergastulis habent, & diuites
malos onerāt, tanto locupletiores, quāto nocētiores.
Ad quem locū sic interpretis: Apud barbaros illi
uita prēmīū sunt improbitatis, ut quāto quisq.
sceleratissimus, tāto sit omniū ditissimus. Apud
autē populos hęc sit cōsuetudo, nō dicit Tertullianus
nec eius interpretis. Sciendū itaq. apud Aethiopes
morē esse, idq. cū multis testibus probare posse
atq. item altero contentus ero. Quorum primus
Plutarchus, qui sic inquit in Erotico: Κάτι ποσειδωνίου

χρυαῖς ὡσπερ ἐν αἰθιοπία πέδαις δ' ἐδέθη βέλπιον,
 ἢ πλάτω γυναικός. *Et Dion Chrysostomus in ora-
 tione περὶ πλάτης, cum inquit: εἰ δ' ὠφέλη τὸ κεκτῆδες
 χρυσίον, εἰδέν ἐκώλυεν Αἰθιοπας τοῖς ἀνω μακαριω-
 ταταῖς εἶναι δοκεῖν. ὅπερ τὸ χρυσίον ἀπρότερον, ἢ παρ
 ἡμῖν ὁ μόλυβδος, καὶ φασὶν ἀντίθι τοῖς κακέρους ἐν
 παλαιαῖς δεδεδῆ πέδαις, ἀλλ' εἰδέν ἦττον εἰσιδεσμῶν
 καὶ πονηροῖ, καὶ ἀδικοῖ τὸ δὲ μακαρίζον τοῖς πλεονεξίαις,
 καὶ πολλὰ χεῖματ' ἔχοντας, τὰ δ' ἄλλα μηδὲν δε-
 φέροντας τ' πάνυ φαύλων, ὁμοιον εἶπε τοῖς ἐκεῖ δεσ-
 μῶτας φοροῖόντας ἰδὼν ἐκ τ' εἰρηκτῆς ἐξήλε, καὶ πάντων
 δαδαιμονέστατον ἔκρινε τ' ἔχοντα τὰς μέλεις ἀέδα.
*Et quia iam in Tertulliani mentione incidi, non possum
 quin et alium eiusdem auctoris locum illustrare, praesertim
 cum et hic ex Graecorum fontibus manarit. In libro
 itaq. De anima, ubi de Hegemonico, an sit et ubi sit,
 disputat, sic inquit: Nec in superciliorum meditullio, ut
 Strato Physicus, nec in tota lorica pectoris, ut Epicu-
 rus, sed quod et Aegyptij renunciauerunt ei, qui diui-
 narum commentatores videbantur, et ille versus Orphici
 vel Empedoclis: Namq. hominis sanguis circucor-
 dialis est sensus. Etiam Protagoras, etiam Apollodorus
 et Chrysippus haec sapient. haec ille. Cum autem Em-
 pedoclis scripta iam vetustate et hominum negligentia
 perierint, non iniucundum fore ardeor, si Graecum eius
 versum, quo hanc sententiam expressit, apposuero,
 inuentum a me apud Etymologici auctorem. Ver-
 sus Empedoclis ibi sic legitur:**

Αἷμα γδ ἀνθρώποισι περικάρδιον ἔστι νόημα.
 Postea autem quam in hunc Etymologici loci citatam
 deram, inueni integrum Empedoclis locum citatum
 à Porphyrio in libro De Styge, qui adducitur à Sto-
 bæo in Physicis.

Αἷματος ἐν πελάγεσσι τετραμύδου ἀνθρώποισι

Τῆτε νόημα μάλιστα κηλήσκει ἀνθρώποισι.

Αἷμα γδ ἀνθρώποισι περικάρδιον ἔστι νόημα.

Huius Empedoclis opinionis meminit & Cicero
 Tusculanis, cum inquit: Empedocles animam
 censet cordi circumfusum sanguinem. Et eodem
 libro: Horum igitur aliquid animus, ne tam corpore
 mens, aut in corde cerebròve, aut in Empedocle
 sanguine demersa iaceat.

Diogenis Laertij locus vnus, & item alius
 examinatus & emendatus.

CAP. VI.

NON possum quin & Laertij locum aliquem
 in medium proferam, in quo emendando multi
 gni nominis viri, frustra (quod tamen pace illorum
 dixerim) desudarunt. Verba Laertij in vita Hippiæ
 parchia hæc sunt: ἀλλ' ἔτε κητεπλάγη ἰπαρχίᾳ
 ἔτε διετέλεσθη ὡς γυνή, ἀλλὰ καὶ εἰπὼς ἐστὶν
 αὐτῇ τίς τας παρ' ἰσοῖς ἐκλιπείσα κερπίδα.
 Hoc in loco magnopere, ut dixi, desudarunt docti,
 nec veram illius loci lectionem inuenire potuerunt.

Ant. M. u.
 varia Lect.
 LIII
 25